

รายวิชา สังคมศึกษาฯ

รหัสวิชา ส23101

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผู้สอน

ครูวิชิต ลือยศ

เรื่อง

นิรโทษ (อัตรา 3)

นิโรธ (อัครเถระ 3)

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : truthseeker08. พิธีกรรม. <https://pixabay.com/th/photos/พิธีกรรม-พุทธศาสนาเถรวาท-พุทธ-3335526/>. ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2561
ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Sasin Tipchai. พระสงฆ์. <https://pixabay.com/th/users/sasint-3639875/>. ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2559

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถบอก

ความหมายของนิโรค

ได้ถูกต้อง

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Helena Cuerva. ดอกบัวบาน บัว ดอกไม้.
<https://pixabay.com/th/photos/ดอกบัวบาน-3588694/>. ลงข้อมูลเมื่อวันที่

4 กรกฎาคม 2559

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถอธิบาย
ความหมายของหลักธรรม
อรรถะ 3 ได้ถูกต้อง

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Helena Cuerva. ดอกบัวบาน บัว ดอกไม้.
<https://pixabay.com/th/photos/ดอกบัวบาน-3588694/>. ลงข้อมูลเมื่อวันที่

4 กรกฎาคม 2559

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถวิเคราะห์

ผลของการปฏิบัติตน
ตามหลักธรรมอรรถะ 3

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Helena Cuerva. ดอกบัวบาน บัว ดอกไม้.
<https://pixabay.com/th/photos/ดอกบัวบาน-3588694/>. ลงข้อมูลเมื่อวันที่

4 กรกฎาคม 2559

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถอภิปราย

คุณค่าของนิธิต์ได้

อย่างมีเหตุผล

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Helena Cuerva. ดอกบัวบาน บัว ดอกไม้.
<https://pixabay.com/th/photos/ดอกบัวบาน-3588694/>. ลงข้อมูลเมื่อวันที่

4 กรกฎาคม 2559

คำถาม

ประจำบทเรียน

ในความหมายของนักเรียน

คำว่า นิโรค คืออะไร

นิโรธ (อัครเถระ 3)

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : truthseeker08. พิธีกรรม. <https://pixabay.com/th/photos/พิธีกรรม-พุทธศาสนาเถรวาท-พุทธ-3335526/>. ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2561
ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Sasin Tipchai. พระสงฆ์. <https://pixabay.com/th/users/sasint-3639875/>. ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2559

ความหมาย นิโรธ

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Helena Cuerva. ดอกบัวบาน บัว ดอกไม้.
<https://pixabay.com/th/photos/ดอกบัวบาน-3588694/>. ลงข้อมูลเมื่อวันที่
4 กรกฎาคม 2559

ความจริงว่าด้วย ความดับทุกข์

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Helena Cuerva. ดอกบัวบาน บัว ดอกไม้.
<https://pixabay.com/th/photos/ดอกบัวบาน-3588694/>. ลงข้อมูลเมื่อวันที่
4 กรกฎาคม 2559

A person wearing an orange robe, likely a Buddhist monk, is shown from the chest up. Their hands are clasped together in a prayer-like gesture, with fingers pointing upwards. The background is a soft, out-of-focus orange and yellow light, suggesting a warm, possibly indoor setting like a temple.

“กล่าวคือ ความทุกข์นั้น
เมื่อเกิดได้ก็ดับได้ เมื่อความทุกข์เกิด
จากสาเหตุ ถ้าเราดับสาเหตุนั้นเสีย
ความทุกข์นั้นก็ย่อมดับไปด้วย”

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Pexels. พระพุทธศาสนา.

<https://pixabay.com/th/photos/เบอล-พระพุทธศาสนา-พีอี-1845861/>.

ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2559

“ดังพุทธดำรัสว่า
เมื่อสิ่งนี้ไม่มี สิ่งนั้นก็ไม่มี เพราะ
สิ่งนี้ดับ สิ่งนั้นก็ดับ”

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Pexels. พระพุทธศาสนา.

<https://pixabay.com/th/photos/บอล-พระพุทธศาสนา-พีธี-1845861/>.

ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2559

A person wearing an orange robe, likely a Buddhist monk, is shown from the chest up. Their hands are clasped together in a prayer position (Anjali Mudra). The background is a soft, out-of-focus warm light, possibly from a sunset or sunrise.

“ความทุกข์หรือปัญหาของคนเรานั้น
เมื่อเกิดแล้วก็จะไม่คงอยู่อย่างนั้น
เป็นนิจนิรันดร์ แต่อยู่ในวิสัยที่”

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Pexels. พระพุทธศาสนา.

<https://pixabay.com/th/photos/บอล-พระพุทธศาสนา-พีซี-1845861/>.

ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2559

“เราสามารถจะแก้ไขได้ไม่ช้า
ก็เร็ว ไม่มากก็น้อย และอยู่ที่ว่า
มีความตั้งใจจริงที่จะแก้ไขหรือไม่”

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Pexels. พระพุทธศาสนา.

<https://pixabay.com/th/photos/บอล-พระพุทธศาสนา-พีซี-1845861/>.

ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2559

ธรรมที่กล่าวถึง นินโรธ

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Helena Cuerva. ดอกบัวบาน บัว ดอกไม้.
<https://pixabay.com/th/photos/ดอกบัวบาน-3588694/>. ลงข้อมูลเมื่อวันที่
4 กรกฎาคม 2559

“อัสถะ 3”

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Helena Cuerva. ดอกบัวบาน บัว ดอกไม้.
<https://pixabay.com/th/photos/ดอกบัวบาน-3588694/>. ลงข้อมูลเมื่อวันที่
4 กรกฎาคม 2559

ความหมาย อัฐะ 3

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Helena Cuerva. ดอกบัวบาน บัว ดอกไม้.
<https://pixabay.com/th/photos/ดอกบัวบาน-3588694/>. ลงข้อมูลเมื่อวันที่
4 กรกฎาคม 2559

A person wearing an orange robe, likely a Buddhist monk, is shown from the chest up. Their hands are clasped together in a prayer position (Anjali Mudra). The background is a soft, out-of-focus warm light. The right side of the image has a dark teal overlay where the text is located.

คือ ประโยชน์ ที่ได้

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Pexels. พระพุทธศาสนา.

<https://pixabay.com/th/photos/บอล-พระพุทธศาสนา-พีซี-1845861/>.

ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2559

A person wearing an orange robe, likely a Buddhist monk, is shown from the chest up. Their hands are clasped together in a traditional prayer gesture (Anjali Mudra). The background is a soft, out-of-focus warm light. The right side of the image has a dark teal overlay where the title text is located.

มี 3 ประการ

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Pexels. พระพุทธศาสนา.

<https://pixabay.com/th/photos/บอล-พระพุทธศาสนา-พีซี-1845861/>.

ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2559

ประการที่ 1

ทิฐฐัมมิกัตถะ

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : shell_ghostcage.ธรรมชาติ พีช.
<https://pixabay.com/th/photos/ธรรมชาติ-พีช-2458371/>.
ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2558

“ประโยชน์ในภพนี้ได้เห็นในชาติ
ปัจจุบัน เช่น สุขจากการมีทรัพย์
ใช้จ่ายทรัพย์ ไม่เป็นหนี้”

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Pexels. พระพุทธศาสนา.

<https://pixabay.com/th/photos/เบอล-พระพุทธศาสนา-พีอี-1845861/>.

ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2559

ประกอบด้วย 4 ประการ

ทฤษฎีธัมมิกัตถสังวัตตนิกธรรม 4

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Helena Cuerva. ดอกบัวบาน บัว ดอกไม้.
<https://pixabay.com/th/photos/ดอกบัวบาน-3588694/>. ลงข้อมูลเมื่อวันที่
4 กรกฎาคม 2559

ประการที่ 1

อัฐานสัมปทา

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Helena Cuerva. ดอกบัวบาน บัว ดอกไม้.
<https://pixabay.com/th/photos/ดอกบัวบาน-3588694/>. ลงข้อมูลเมื่อวันที่
4 กรกฎาคม 2559

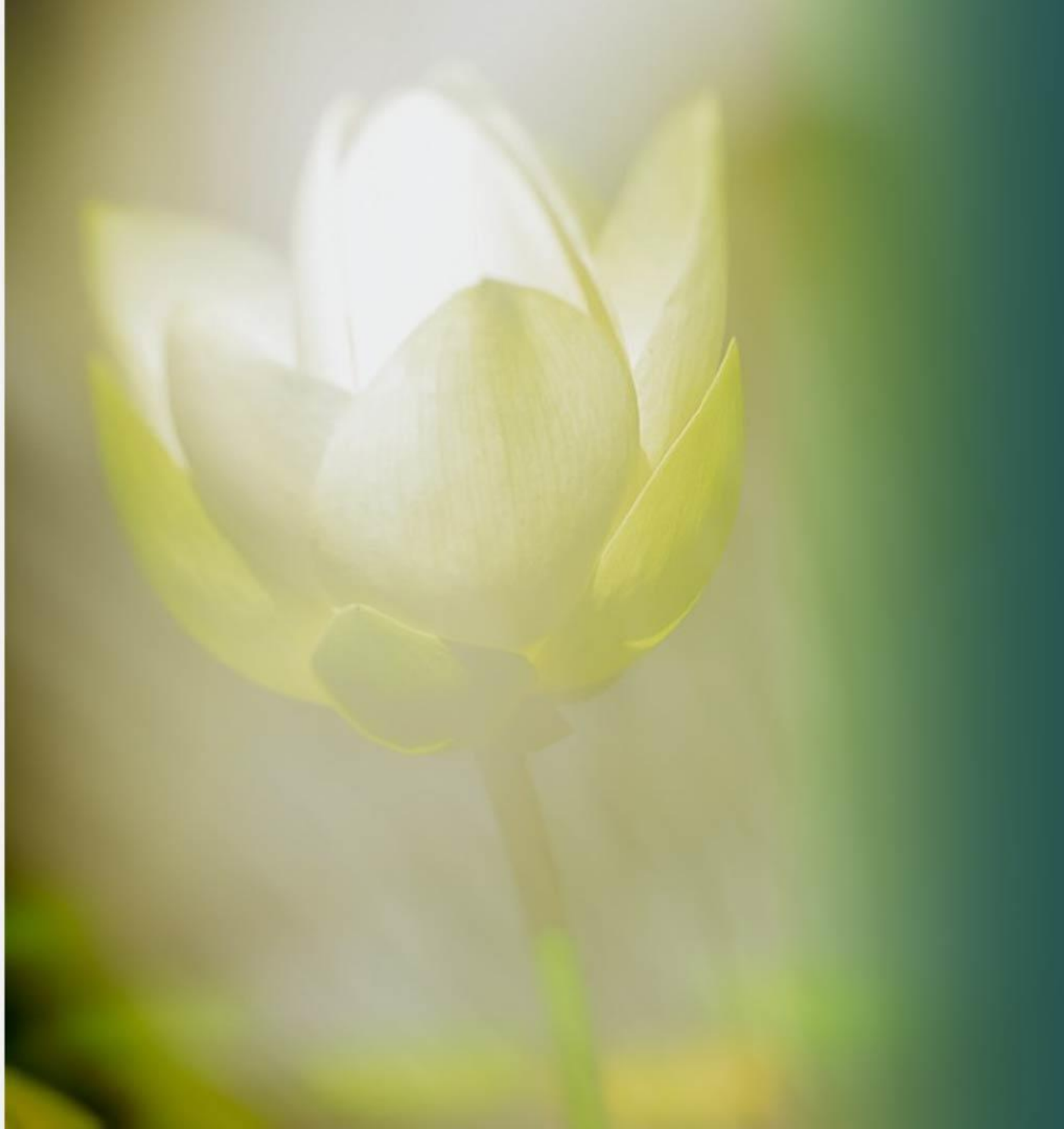

“ถึงพร้อมด้วยความหมั่น เช่น
ขยันหมั่นเพียร เลี้ยงชีพด้วยการ
หมั่นประกอบกิจการงาน เป็นผู้ขยัน
ไม่เกียจคร้านในการงานนั้น”

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Pexels. พระพุทธศาสนา.

<https://pixabay.com/th/photos/เบอล-พระพุทธศาสนา-พีอี-1845861/>.

ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2559

ประการที่ 2

อรักขสัมปทา

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Helena Cuerva. ดอกบัวบาน บัว ดอกไม้.
<https://pixabay.com/th/photos/ดอกบัวบาน-3588694/>. ลงข้อมูลเมื่อวันที่
4 กรกฎาคม 2559

“ถึงพร้อมด้วยการรักษาโภคทรัพย์
ที่หามาได้ด้วย ความขยันหมั่นเพียร
โดยชอบธรรม”

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Pexels. พระพุทธศาสนา.

<https://pixabay.com/th/photos/เบอล-พระพุทธศาสนา-พีอี-1845861/>.

ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2559

ประการที่ 3

กัลยาณมิตตตา

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Helena Cuerva. ดอกบัวบาน บัว ดอกไม้.
<https://pixabay.com/th/photos/ดอกบัวบาน-3588694/>. ลงข้อมูลเมื่อวันที่
4 กรกฎาคม 2559

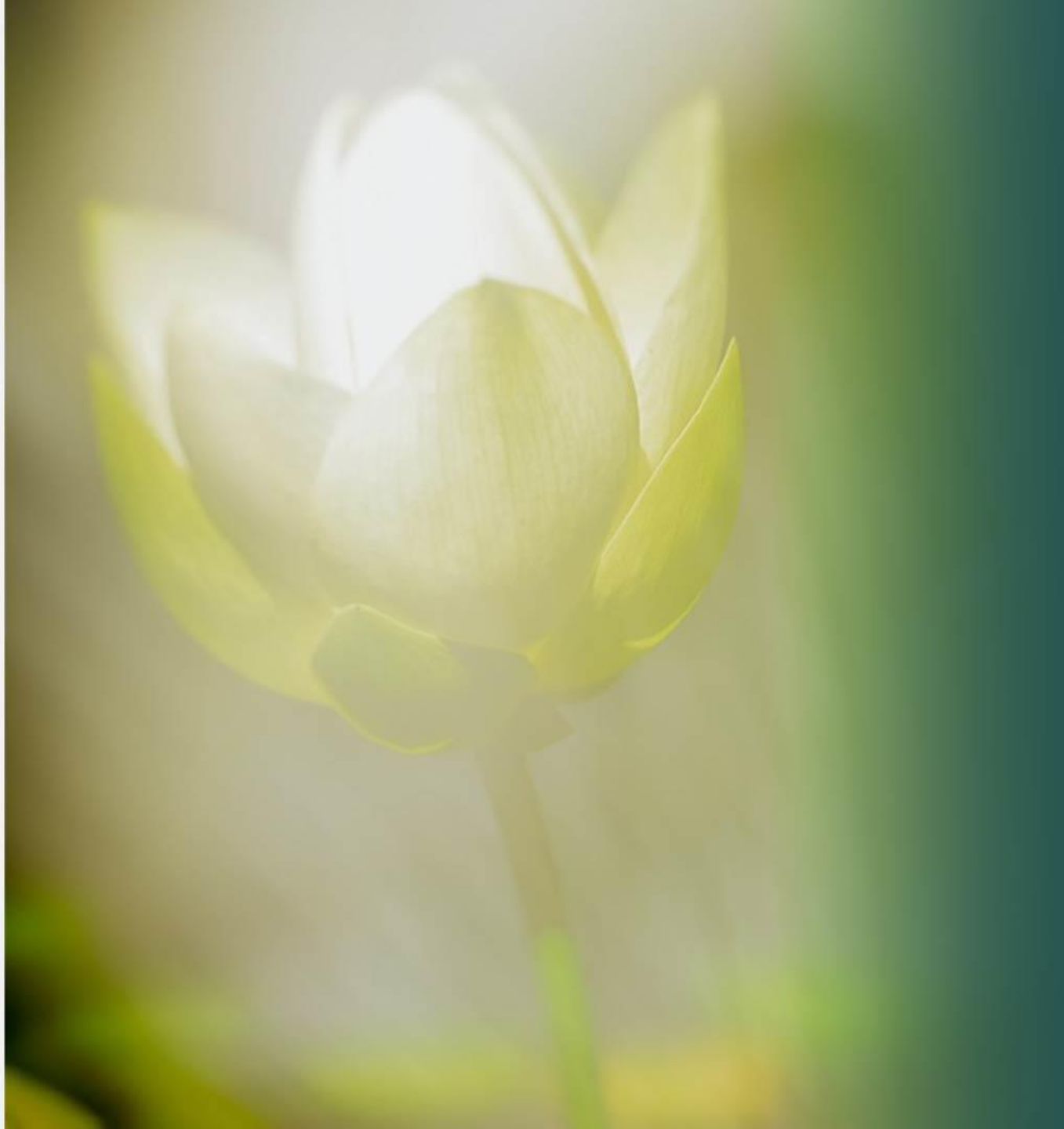

“คบคนดี ไม่คบคนชั่ว อยู่อาศัย
ในบ้านหรือนิคมใด ย่อมดำรงตน
เจรจา สันทนากับบุคคลในบ้าน
ซึ่งเป็นผู้มีสมาจารบริสุทธิ์”

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Pexels. พระพุทธศาสนา.

<https://pixabay.com/th/photos/เบอล-พระพุทธศาสนา-พีอี-1845861/>.

ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2559

ประการที่ 4

สมชีวิตา

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Helena Cuerva. ดอกบัวบาน บัว ดอกไม้.
<https://pixabay.com/th/photos/ดอกบัวบาน-3588694/>. ลงข้อมูลเมื่อวันที่
4 กรกฎาคม 2559

“อยู่อย่างพอเพียง รู้ทางเจริญทรัพย์
และทางเสื่อมแห่งโภคทรัพย์
แล้วเลี้ยงชีพพอเหมาะ
ไม่ให้อ่อนแอ รุ่มรวยฟุ้งเฟ้อ”

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Pexels. พระพุทธศาสนา.

<https://pixabay.com/th/photos/เบอล-พระพุทธศาสนา-พีอี-1845861/>.

ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2559

ประการที่ 2

สัมปรายิกัตตะ

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : shell_ghostcage.ธรรมชาติ พีช.
<https://pixabay.com/th/photos/ธรรมชาติ-พีช-2458371/>.
ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2558

“ประโยชน์ในภพหน้า คือ
สุขชั้นเลยตาเห็น เป็นประโยชน์
ที่สร้างคุณค่าในภพปัจจุบัน
ยังเป็นหลักประกันถึงภพหน้า”

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Pexels. พระพุทธศาสนา.

<https://pixabay.com/th/photos/เบอล-พระพุทธศาสนา-พีอี-1845861/>.

ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2559

ประกอบด้วย 4 ประการ สัมปรายิกัตถประโยชน์

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Helena Cuerva. ดอกบัวบาน บัว ดอกไม้.
<https://pixabay.com/th/photos/ดอกบัวบาน-3588694/>. ลงข้อมูลเมื่อวันที่
4 กรกฎาคม 2559

ประการที่ 1

ลัทธิสัมปทา

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Helena Cuerva. ดอกบัวบาน บัว ดอกไม้.
<https://pixabay.com/th/photos/ดอกบัวบาน-3588694/>. ลงข้อมูลเมื่อวันที่
4 กรกฎาคม 2559

“ถึงพร้อมด้วยศรัทธา คือ
สิ่งที่ควรเชื่อ เช่น เชื่อว่าทำได้ดี
ทำชั่วได้ชั่ว เป็นต้น”

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Pexels. พระพุทธศาสนา.

<https://pixabay.com/th/photos/เบอล-พระพุทธศาสนา-พีอี-1845861/>.

ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2559

ประการที่ 2

สี่ลัมปทา

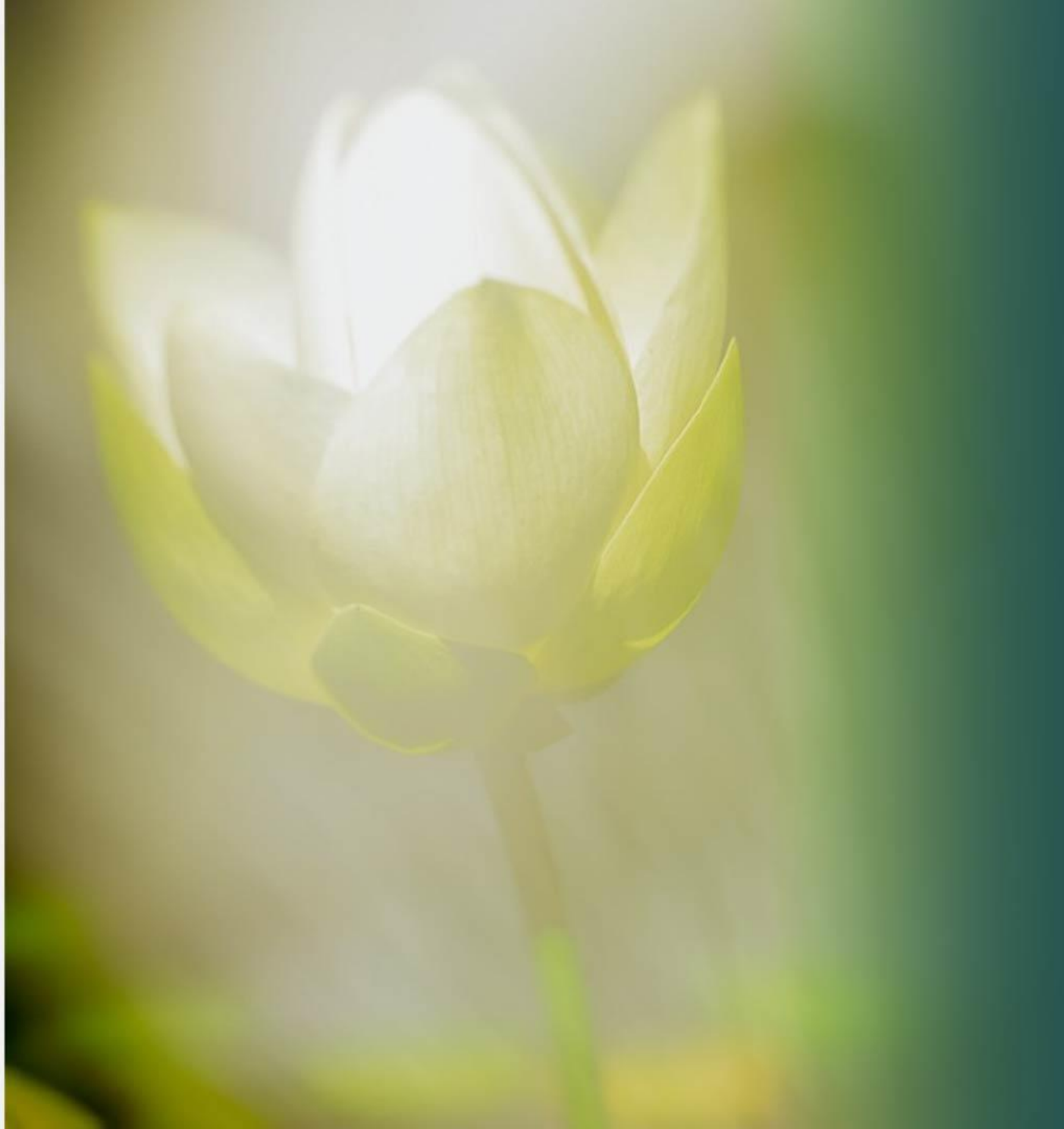
ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Helena Cuerva. ดอกบัวบาน บัว ดอกไม้.
<https://pixabay.com/th/photos/ดอกบัวบาน-3588694/>. ลงข้อมูลเมื่อวันที่
4 กรกฎาคม 2559

“ถึงพร้อมด้วยศีล คือ
รักษากาย วาจา
เรียบร้อยดีไม่มีโทษ”

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Pexels. พระพุทธศาสนา.
<https://pixabay.com/th/photos/เบอล-พระพุทธศาสนา-พีอี-1845861/>.

ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2559

ประการที่ 3

จาคสัมปทา

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Helena Cuerva. ดอกบัวบาน บัว ดอกไม้.
<https://pixabay.com/th/photos/ดอกบัวบาน-3588694/>. ลงข้อมูลเมื่อวันที่
4 กรกฎาคม 2559

“ถึงพร้อมด้วยการบริจาคทาน
เป็นการเฉลี่ยสุขให้แก่ผู้อื่น”

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Pexels. พระพุทธศาสนา.

<https://pixabay.com/th/photos/เบอล-พระพุทธศาสนา-พีอี-1845861/>.

ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2559

ประการที่ 4

ปัญญาสัมปทา

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Helena Cuerva. ดอกบัวบาน บัว ดอกไม้.
<https://pixabay.com/th/photos/ดอกบัวบาน-3588694/>. ลงข้อมูลเมื่อวันที่
4 กรกฎาคม 2559

“ถึงพร้อมด้วยปัญญา รู้จักบาปบุญ
คุณโทษ ประโยชน์ มิใช่ประโยชน์”

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Pexels. พระพุทธศาสนา.

<https://pixabay.com/th/photos/เบอล-พระพุทธศาสนา-พีอี-1845861/>.

ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2559

ประการที่ 3

ปรมัตถะ

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : shell_ghostcage.ธรรมชาติ พีช.
<https://pixabay.com/th/photos/ธรรมชาติ-พีช-2458371/>.
ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2558

“เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง นั่นคือ
นิพพาน เป็นสุขอย่างแท้จริงยั่งยืน
หลุดพ้นจากกิเลสและกองทุกข์ทั้งมวล”

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Pexels. พระพุทธศาสนา.

<https://pixabay.com/th/photos/เบอล-พระพุทธศาสนา-พีอี-1845861/>.

ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2559

ใบงานที่ 8

(กำหนดเวลาในการทำ 10 นาที)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเล่าเรื่อง
เหตุการณ์ของตนเองที่เกี่ยวข้องกับ
การนำหลักอริยสัจ 4 ไปปรับใช้

ขอขอบคุณที่มาจาก : Helena Cuerva. เซน พระพุทธรูป.
<https://pixabay.com/th/photos/เซน พระพุทธรูป-509371/>. ลงข้อมูลเมื่อ
วันที่ 31 ตุลาคม 2557

ใบงานที่ 8 เรื่อง นิโรค (อัตตะ 3)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเล่าเรื่องเหตุการณ์ของตนเองที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักอริยสัจ 4 ไปปรับใช้
(กำหนดเวลา 10 นาที)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น ม.3/..... เลขที่.....

คำถาม

ทำยบทเรียน

ถ้านักเรียนปราศจากความทุกข์
ไม่มีทุกข์ จะส่งผลต่อตนเอง
อย่างไร

สรุปอริยสัจ 4

ข้อที่ 4 นิโรธ ความจริงว่าด้วย
ความดับทุกข์

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Ai • Yokkaichi. วัด ประเทศไทย เชียงใหม่.
<https://pixabay.com/th/photos/วัด-ประเทศไทย-เชียงใหม่-4128662/>.

ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2562